NORAKSTS
Lieta Nr.A43005510
A43-0055-10/4

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2010.gada 28.jūlijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja L.Slica,
tiesneses Dz.Amerika un Z.Kupce,

piedaloties pieteicējas akciju sabiedrības „Norvik Banka" pārstāvei *J.B.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvei *S.V.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz akciju sabiedrības „Norvik Banka" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta Muitas kriminālpārvaldes direktora 2010.gada 28.aprīļa ziņu pieprasījuma Nr.20.1/972 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Muitas kriminālpārvaldes direktors ar 2010.gada 28.aprīļa ziņu pieprasījumu Nr.20.1/972 „Par informācijas sniegšanu" (turpmāk – Lēmums), pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 59.panta pirmo un otro daļu un likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 6.pantu, 10.panta pirmās daļas 5.punktu, lūdza akciju sabiedrību (turpmāk – AS) „Norvik Banka" sniegt ziņas par visām IP adresēm, no kurām š.g. 18. un 19.februārī notikuši pieslēgumi AS „Norvik Banka" klienta kontam AS „Norvik Banka" internetbankā, tostarp pieslēgumi, kurus klients veicis, lai nokopētu vai izdrukātu kādu informāciju no sava AS „Norvik Banka" internetbankas konta, jo pret AS „Norvik Banka" klientu ir uzsākta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 169.^{3}panta.

[2] AS „Norvik Banka" (turpmāk arī – pieteicēja) Lēmumu pārsūdzēja Administratīvajā apgabaltiesā. Pieteikumā norādīti šādi apsvērumi.

[2.1] Kredītiestāžu likuma 62.panta piektā daļa noteic, kas ir neizpaužamas ziņas. Kredītiestāžu likuma 63.panta pirmā daļa noteic, ka kredītiestāžu rīcībā esošās neizpaužamās ziņas valsts institūcijai, valsts amatpersonai vai citai iestādei un amatpersonai sniedzamas Kredītiestāžu likuma noteiktajā kārtībā, gadījumos un apjomos.

Likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu” 10.panta piektā daļa noteic, ka kārtību, kādā saņemamas kredītiestāžu rīcībā esošas neizpaužamas ziņas, un gadījumus, kādos šīs ziņas saņemamas, nosaka Kredītiestāžu likums.

Kredītiestāžu likuma 63.panta pirmās daļas 11.punkts noteic, ka kredītiestādes rīcībā esošās neizpaužamās ziņas sniedzamas VID, pamatojoties uz pieprasījumu, ko akceptējis VID ģenerāldirektors, viņa vietnieks vai nodokļu administrēšanas struktūrvienības vadītājs vai viņa vietnieks.

Likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu” 3.pants noteic VID struktūru, kuras sastāvā ir muitas iestādes, finanšu policija, nodokļu administrēšanas un citas struktūrvienības.

No minētā var secināt, ka Muitas kriminālpārvalde ir patstāvīga VID struktūrvienība un nav VID nodokļu administrēšanas struktūrvienība. VID Muitas kriminālpārvaldes pieprasījumu par ziņu sniegšanu parakstījis VID Muitas kriminālpārvaldes direktors, un to nav akceptējis VID ģenerāldirektors, viņa vietnieks vai nodokļu administrēšanas struktūrvienības vadītājs vai viņa vietnieks, kā to pieprasa Kredītiestāžu likuma 63.panta pirmās daļas 11.punkts.

[2.2] Lēmumā nav tiešas norādes uz nodokļu likumdošanas pārkāpšanu sakarā ar izdarīto administratīvo pārkāpumu un AS „Norvik Banka” rīcībā nav informācijas vai faktu, kas liecinātu par nodokļu likumdošanas pārkāpšanu no klienta puses.

[2.3] AS „Norvik Banka” nav tiesīga sniegt VID Muitas kriminālpārvaldei nepieciešamās ziņas par klienta veiktajiem darījumiem (bankas operācijām), t.sk., par veiktajām bankas operācijām interneta bankā, jo pieprasījums neatbilst Kredītiestāžu likuma 63.panta pirmās daļas 11.punkta un likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu” 10.panta pirmās daļas 5.punkta un 10.panta piektās daļas prasībām.

[2.4] Lēmums ir pretrunā ar Kredītiestāžu likumu un likumu „Par Valsts ieņēmumu dienestu”, VID Muitas kriminālpārvalde nav iestāde, kurai Lēmuma izdošana ir piekritīga un Lēmuma izpilde no AS „Norvik Banka” puses var izraisīt tiesību normu pārkāpumu, līdz ar ko šis Lēmums ir atzīstams par spēkā neesošu.

[3] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāve uzturēja pieteikumu, pamatojoties uz tajā norādītajiem argumentiem. Atbildētāja pārstāve pieteikumu neatzina.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteikums ir apmierināms.

[5] Kredītiestāžu likuma 63.panta pirmās daļas 11.punkts noteic, ka kredītiestādes rīcībā esošās neizpaužamās ziņas sniedzamas VID — pamatojoties uz pieprasījumu, ko akceptējis VID ģenerāldirektors, viņa

vietnieks vai nodokļu administrēšanas struktūrvienības vadītājs vai viņa vietnieks (..).

No pieteikuma un paskaidrojumiem tiesas sēdē Administratīvā apgabaltiesa secina, ka pieteicēja uzskata, ka Lēmumu nav izdevusi kompetentā iestāde, kas norādīta Kredītiestāžu likuma 63.panta pirmās daļas 11.punktā, proti, VID Muitas kriminālpārvalde nav uzskatāma par VID nodokļu administrēšanas struktūrvienību. Administratīvā apgabaltiesa minēto pieteicējas argumentu atzīst par nepamatotu turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[6] Likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 1.pants noteic, ka VID ir finanšu ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas nodrošina nodokļu maksājumu un nodokļu maksātāju uzskaiti, valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanu Latvijas Republikas teritorijā, kā arī iekasē nodokļus, nodevas un citus obligātos maksājumus Eiropas Savienības budžetam, īsteno muitas politiku un kārto muitas lietas. Minētā likuma 3.pants noteic, ka VID struktūru, kuras sastāvā ir muitas iestādes, finanšu policija, nodokļu administrēšanas un citas struktūrvienības, kas nodrošina šā dienesta darbību, nosaka VID ģenerāldirektors saskaņā ar šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem.

Tātad no minētajām tiesību normām izriet, ka VID struktūrā ietilpst muitas iestādes. Savukārt iestādes struktūras noteikšana ir VID ģenerāldirektora kompetencē.

Muitas likuma 4.pants noteic, ka VID administrē muitas lietas Eiropas Savienības normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā.

Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 3.panta pirmā daļa paredz, ka nodokļu un nodevu sistēmu veido: 1) valsts nodokļi, ar kuriem apliekamos objektus un kuru likmi nosaka Saeima; 2) valsts nodevas, kuras tiek uzliktas saskaņā ar šo likumu, citiem likumiem un Ministru kabineta noteikumiem; 3) pašvaldību nodevas, kuras tiek uzliktas saskaņā ar šo likumu un vietējo pašvaldību saistošiem noteikumiem; 4) tieši piemērojamos Eiropas Savienības normatīvajos aktos noteiktie nodokļi.

Likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 13.panta trešā daļa noteic, ka muitas iestāžu ierēdņiem, pildot dienesta pienākumus nodokļu administrēšanā, ir tiesības, kas noteiktas šā likuma 10.panta pirmajā daļā.

Administratīvās apgabaltiesas ieskatā no minētajām tiesību normām nepārprotami secināms, ka Muitas kriminālpārvaldes un citu muitas iestāžu ierēdņi atbilstoši savai kompetencei veic attiecīgu nodokļu administrēšanu. Tātad VID Muitas kriminālpārvalde ir viena no VID nodokļu administrēšanas struktūrvienībām.

Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka Lēmumu ir parakstījis VID Muitas kriminālpārvaldes direktors, tātad Kredītiestāžu likuma 63.panta pirmās daļas 11.punktā norādītā amatpersona – nodokļu administrēšanas struktūrvienības vadītājs.

[7] Lēmuma pamatojumā ir atsauce uz likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 10.panta pirmās daļas 5.punktu, kas paredz VID ierēdņu tiesības pieprasīt uzrādīt dokumentu oriģinālus un saņemt no (..) kredītiestādēm dokumentu norakstus ar nodokli apliekamā objekta (ienākumu) uzskaitei un reģistrācijai vai nodokļu un nodevu pārbaudei (..).

Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka atsauce uz šo tiesību normu, kas piešķir VID ierēdņiem pieprasīt ziņas no kredītiestādēm, nav nepareiza, taču, pieprasot no kredītiestādēm to rīcībā esošās neizpaužamās ziņas, ir jāņem vērā likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 10.panta piektajā daļā noteiktais, ka kārtību, kādā saņemamas kredītiestāžu rīcībā esošas neizpaužamas ziņas, un gadījumus, kādos šīs ziņas saņemamas, nosaka Kredītiestāžu likums.

[8] Kredītiestāžu likuma 63.panta pirmās daļas 11.punkts noteic, ka kredītiestādes rīcībā esošās neizpaužamās ziņas sniedzamas VID — pamatojoties uz pieprasījumu, ko akceptējis VID ģenerāldirektors, viņa vietnieks vai nodokļu administrēšanas struktūrvienības vadītājs vai viņa vietnieks, saskaņā ar Latvijas Republikas un Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem un Latvijas Republikas Saeimas apstiprinātajiem starptautiskajiem līgumiem nepieciešamās ziņas par nodokļu maksātāja konta esamību un kontā veiktajiem darījumiem, ja:

a) attiecīgais nodokļu maksātājs neiesniedz nodokļu administrācijai konkrēto nodokļu likumos paredzētās deklarācijas vai nodokļu aprēķinus,

b) attiecīgā nodokļu maksātāja nodokļu audita laikā ir konstatēti grāmatvedības uzskaites vai nodokļu normatīvo aktu pārkāpumi,

c) attiecīgais nodokļu maksātājs neveic nodokļu maksājumus atbilstoši nodokļu likumu prasībām.

Kredītiestāžu likuma 63.panta otrā daļa paredz, ka, izņemot šā panta pirmās daļas 1., 12. un 15.punktā minēto gadījumu, valsts institūcija, valsts amatpersona vai cita iestāde un amatpersona nepieciešamās ziņas pieprasa rakstveidā, pieprasījumā norādot ziņu precīzu nosaukumu un apjomu, kā arī ziņu pieprasīšanas pamatojumu — attiecīgo normatīvo aktu, starptautisko līgumu vai Eiropas Savienības normatīvo aktu.

[8.1] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Lēmumā ir norādīts pieprasāmo ziņu apjoms un tas atbilst Kredītiestāžu likuma 63.panta pirmās daļas 11.punktā noteiktajam apjomam, proti, pieprasītā ziņas ir par nodokļu maksātāja kontā veiktajiem darījumiem.

[8.2] Lēmumā ir norādīts, ka ziņas tiek pieprasītas sakarā ar ierosināto lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā Nr.0008/22.02.10.-ID. Nav šaubu par to, ka saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 215.^{1}pantu VID kompetencē ir izskatīt 169.^{3}pantā paredzētās administratīvā pārkāpuma lietas. Taču, kā jau minēts, gadījumus, kādos saņemamas kredītiestāžu rīcībā esošās neizpaužamās ziņas, nosaka Kredītiestāžu likums.

Lēmuma pamatojumā nav atsauces uz Kredītiestāžu likuma 63.panta pirmās daļas 11.punktu, proti, nav norādīts, kāds no minētās tiesību normas „a", „b" vai „c" apakšpunktā norādītajiem gadījumiem attiecas uz konkrēto

ziņu pieprasījumu: vai nodokļu maksātājs nesniedz nodokļu deklarācijas un aprēķinus; vai nodokļu audita laikā ir konstatēti grāmatvedības uzskaites vai nodokļu normatīvo aktu pārkāpumi; vai nodokļu maksātājs neveic nodokļu maksājumus.

Ņemot vērā, ka Lēmuma pamatojums pilnībā neatbilst Kredītiestāžu likuma 63.panta pirmās daļas 11.punkta un otrās daļas prasībām, Administratīvās apgabaltiesas ieskatā Lēmums ir atceļams kā nepamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kredītiestāžu likuma 63.panta septīto daļu un Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 307.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

apmierināt akciju sabiedrības „Norvik Banka" pieteikumu.

Atcelt Valsts ieņēmumu dienesta Muitas kriminālpārvaldes direktora 2010.gada 28.aprīļa ziņu pieprasījumu Nr.20.1/972.

Uzlikt pienākumu atbildētājam Latvijas Republikai atlīdzināt akciju sabiedrības „Norvik Banka" valsts nodevu 20 (divdesmit) latu apmērā.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	*(paraksts)*	L.Slica
Tiesneses	*(paraksts)*	Dz.Amerika
	(paraksts)	Z.Kupce

NORAKSTS PAREIZS
Rīgā, 28.07.2010.
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese L.Slica